

LUKAS

22:1-38

Jezus viert het Pascha met Zijn discipelen en bereidt hen voor op wat komen gaat.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/lukas/22-1-38

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en de betekenis van Pascha	4 min	4
2	Het moordplan en het verraad van Judas	3 min	6
3	De geheime voorbereiding van het Pascha	3 min	8
4	Brood en wijn wijzen op Jezus' offer	3 min	10
5	Jezus' offer als nieuwe uittocht	3 min	11
6	Het nieuwe verbond in Jezus' bloed	3 min	13
7	Van het oude naar het nieuwe verbond	2 min	16
8	Jezus kondigt het verraad aan	3 min	17
9	De discipelen onderzoeken zichzelf	2 min	18
10	Grootheid door nederig dienen	4 min	20
11	De apostelen op twaalf tronen	2 min	23
12	Het Koninkrijk en het vervulde Pascha	4 min	25
13	Jezus voorzegt Petrus' verloochening	2 min	27
14	Satan zift de discipelen als tarwe	3 min	28

15	De moeilijke opdracht over de zwaarden	2 min	29
16	Gods zorg tijdens de eerdere uitzending	2 min	31
17	Nieuwe reisregels voor de discipelen	2 min	33
18	Een mogelijke ironische uitleg	3 min	34
19	Het zwaard en gewapende zelfverdediging	4 min	35
20	De twee zwaarden van de discipelen	4 min	37
21	Het zwaard als symbolische taal	3 min	39
22	Het zwaard als geestelijke uitrusting	4 min	42
23	Het zwaard als praktisch reisgereedschap	2 min	44
24	Onder de overtreders gerekend	3 min	44
	Om verder te lezen		46

1

Inleiding en de betekenis van Pascha

Hoofdstuk 22 van Lukas is bijna even lang als hoofdstuk 1 van Lukas, dat het langste hoofdstuk is. Dit is het op één na langste hoofdstuk. Veel hoofdstukken in Lukas tellen meer dan veertig of zelfs meer dan vijftig verzen, en in enkele gevallen meer dan zestig. Maar hoofdstuk 22 telt 71 verzen. Alleen hoofdstuk 1, dat er 80 telt, is langer. Ik zeg dat alleen om erop te wijzen dat dit in wezen bijna de lengte van twee hoofdstukken heeft.

Dit hoofdstuk brengt ons helemaal tot aan de arrestatie van Jezus. We zijn nu in de laatste uren aangekomen. We krijgen het Laatste Avondmaal in de bovenzaal, enzovoort.

In hoofdstuk 22, vers 1, staat:

Het Feest nu van de ongezuurde broden, dat Pascha heet, was nabij.

LUKAS 22:1

Dat is op zichzelf al een nuttig vers, want Pascha kan verwijzen naar één dag, de veertiende Nisan, of het kan verwijzen naar de hele week: die dag plus de week van de ongezuurde broden die erop volgde. Die langere periode wordt gewoonlijk het Feest van de Ongezuurde Broden genoemd. Maar Lukas vertelt ons dat hij het woord Pascha ook gebruikt voor de week van de ongezuurde broden.

Hoewel de hele week soms Pascha werd genoemd, werd die ene dag nooit de ongezuurde broden genoemd, al begonnen ze op het Pascha natuurlijk wel ongezuurd brood te eten. Het Feest van de Ongezuurde Broden duurde een week. Het werd soms het Pascha genoemd, hoewel het Pascha strikt genomen één enkele dag was.

De reden waarom ik dat zeg, is dat er onenigheid bestaat over de vraag of Jezus op het Pascha of vóór het Pascha werd gedood. Die onenigheid komt gedeeltelijk doordat in het Evangelie van Johannes staat dat de Joden, nadat ze Jezus gevangengenomen en naar Pilatus gebracht hadden, het huis van Pilatus niet binnengingen. Ze wilden zichzelf namelijk niet verontreinigen, omdat ze het Pascha wilden eten. Dat klinkt alsof de Joden, toen Jezus gearresteerd was, het Pascha nog niet hadden gegeten. Daardoor hebben sommige mensen gezegd dat Jezus vóór het Pascha werd gearresteerd en gekruisigd. Toch vertellen de synoptische evangeliën ons allemaal dat Jezus de dag voordat Hij werd gearresteerd met Zijn discipelen het Pascha at.

Sommigen menen daarom dat Johannes en de andere evangeliën elkaar hierin tegenspreken. Volgens hen betekent het feit dat de Joden het Pascha nog niet hadden gegeten toen ze Jezus hadden gearresteerd, dat Jezus het Pascha vroeg moet hebben gegeten, of dat de twee evangeliëverslagen hierover met elkaar in strijd zijn.

Maar we erkennen dat de hele week van de ongezuurde broden soms Pascha wordt genoemd. Lukas vertelt ons dit, hoewel we het ook zonder hem zouden weten. Daarom kunnen we inzien dat de Joden, zelfs als het Pascha de avond tevoren gehouden was, nog een hele week hadden waarin ze het Pascha bleven eten. Ze wilden zichzelf dus niet verontreinigen, omdat ze het Pascha wilden eten. Dat betekent niet dat ze nog uitzagen naar de Paschamaaltijd, het Paschalam en dat alles. Het betekent eenvoudig dat ze niet van de rest van de Paschaweek buitengesloten wilden worden doordat ze zichzelf in het huis van een heiden verontreinigden.

Pascha en het Feest van de Ongezuurde Broden waren strikt genomen verschillende namen voor verschillende delen van die viering, maar ze werden ook door elkaar gebruikt. Lukas zegt heel duidelijk dat hij erkent dat de ongezuurde broden ook Pascha worden genoemd.

2

Het moordplan en het verraad van Judas

Vers 2 zegt:

En de overpriesters en de schriftgeleerden zochten naar een manier om Hem om te brengen, want zij waren bevreesd voor het volk.

LUKAS 22:2

Het is niet zo dat ze Hem wilden doden omdat ze bang waren voor het volk. Het is zo dat ze vanwege hun angst voor het volk sluw een manier moesten bedenken om Hem te doden. Ze konden niet gewoon op Hem aflopen, Hem grijpen en Hem doden, want het volk stond te veel aan de kant van Jezus en dat zou een oproer veroorzaken. Ze moesten nadenken, listen bedenken en plannen beramen om uit te vinden hoe ze Hem konden grijpen en doden. Door hun angst voor het volk konden ze dat alleen op een slinkse of heimelijke manier doen.

Het probleem was dat Jezus te vaak in het openbaar was. En wanneer Hij niet in het openbaar was, bevond Hij Zich heel vaak ergens waar niemand behalve Zijn vrienden Hem kon vinden. Hij wist dat er mensen waren die plannen beraamden om Hem te doden. Hoewel Hij bereid was te sterven, zou Hij niet sterven voordat Zijn uur gekomen was. Hij zou sterven wanneer Hij en Zijn Vader wisten dat het daarvoor tijd was. Daarom vertoonde Hij Zich niet in het openbaar zonder dat er menigten om Hem heen waren. Daardoor was het onmogelijk Hem te arresteren, tenzij ze een ingewijde konden vinden die wist van Zijn persoonlijke, verborgen verplaatsingen. Als iemand hun daarover een tip kon geven, konden ze Hem vinden. En inderdaad, ze vonden iemand die bereid was dat te doen.

Vers 3 zegt:

Toen voer de satan in Judas, die de bijnaam Iskariot had, die bij het getal van de twaalf behoorde.

LUKAS 22:3

Judas zei niet eenvoudig: ‘Je kunt Jezus op die en die tijd op die en die plaats vinden,’ want Jezus liet zelfs Zijn discipelen niet van tevoren weten waar Hij zou zijn.

De maaltijd van het Pascha maakte het redelijk voorspelbaar dat Jezus daarna naar Gethsémané zou gaan. Dat moet iets zijn geweest wat Hij heel vaak deed. Judas verliet de maaltijd, ging de bewakers halen en bracht hen naar de plek waar Jezus volgens hem zou zijn. Maar vooraf had hij hun niet veel kunnen vertellen. Waar zou Jezus bijvoorbeeld het Pascha gaan eten? Zelfs de discipelen wisten dat niet. Jezus had hun niet verteld waar het zou zijn.

Toen het zover was, stuurde Hij Petrus en Johannes eropuit met iets wat bijna een geheim herkenningsteken was, waarbij ze bepaalde personen moesten herkennen. Zo zouden ze weten waar ze naartoe gingen. Hij liet zelfs Zijn discipelen niet vooraf weten wat Hij van plan was te doen. Daardoor was het zelfs voor Judas heel moeilijk om te zeggen waar ze Hem konden vinden. Maar waarschijnlijk werd tijdens het gesprek bij de maaltijd van het Pascha duidelijk dat Jezus van plan was daarna naar Gethsémané te gaan. Dus Judas verontschuldigde zich en lokte die mensen daarheen, zoals we later zien.

Op dit punt beloofde hij hun alleen dat hij zou helpen, en zocht hij naar een gelegenheid. Hij wist niet precies wanneer die gelegenheid zich zou voordoen, maar voor geld zou hij hen op elke mogelijke manier helpen.

3

De geheime voorbereiding van het Pascha

Er staat:

De dag van de ongezuurde broden brak aan, waarop men het Pascha moest slachten. En Hij stuurde Petrus en Johannes eropuit en zei: Ga heen, maak voor ons het Pascha gereed, zodat wij het kunnen eten. Zij zeiden dan tegen Hem: Waar wilt U dat wij het gereedmaken? En Hij zei tegen hen: Zie, als u de stad binnengaat, zal iemand u tegemoetkomen die een kruik water draagt. Volg hem naar het huis waar hij binnengaat. En u zult tegen de heer des huizes zeggen: De Meester zegt u: Waar is de eetzaal waar Ik het Pascha met Mijn discipelen eten zal? En hij zal u een grote bovenzaal wijzen, die volledig is ingericht. Maak het daar gereed. Zij nu gingen weg en vonden het zoals Hij hun gezegd had; en ze maakten het Pascha gereed.

LUKAS 22:7-13

Wat hier interessant is, is dat de discipelen zelfs toen de dag van het Pascha was aangebroken, zeiden:

Waar gaan we eten?

Het lag niet voor de hand, want ze hadden geen vaste verblijfplaats waar ze iedere nacht verbleven. In elk geval geen verblijfplaats waar zo'n grote maaltijd kon worden gehouden. Jezus had hun niet toevertrouwd waar ze die avond naartoe zouden gaan. Misschien vertrouwde Hij hun nooit vooraf toe waar Hij op een bepaalde avond naartoe zou gaan. En dus zeiden ze:

We moeten ons voorbereiden. Je zult ons toch een aanwijzing moeten geven waar we naartoe gaan.

Hij zei:

Ga de stad in en zoek naar een man die een kruik water draagt.

Je zou kunnen zeggen: „Hoe weet ik dat het de juiste man is?” Kruikjes water werden gewoonlijk door vrouwelijke dienaren gedragen. De vrouwelijke dienaren gingen er meestal op uit, haalden het water en brachten het naar binnen om ermee te koken en voor dat soort dingen. Het was niet gebruikelijk dat mannen het droegen, dus een man die een kruik water droeg, zou opvallen.

Deze man stond in feite op hen te wachten. Hij zou hen naar de vooraf afgesproken plek leiden. Dus gingen ze op weg en vonden deze man. Hij zag hen en zij zagen hem. Hij zette de kruik op zijn hoofd, of waar hij hem dan ook droeg, en liep verder naar het huis waar hij naartoe ging.

Let erop dat Jezus, toen ze met de heer des huizes spraken, niet zei: „Jullie zullen ontdekken dat het het huis van Simon is.” Hij gaf hun ook geen naam. Hij zei alleen dat ze naar de heer des huizes moesten vragen. Hij gaf hun niet eens aan wiens huis het zou zijn. Maar er zou een heer des huizes zijn, en wanneer ze hem zagen, moesten ze zeggen:

De Meester. Hij zei niet: „Zeg maar: Jezus.” Mensen zouden hen kunnen afluisteren en te weten kunnen komen dat Jezus daar zou zijn, en Hij zou daar verraden kunnen worden. Een buurman zou het kunnen horen. Zeg gewoon dat de Leraar een plek zoekt om te eten. Dat zou iedere rabbi kunnen zijn. Er is hier dus al die geheimzinnigheid, al die geheimhouding. En inderdaad, zo gebeurde het.

4

Brood en wijn wijzen op Jezus' offer

Vers 14:

En toen het uur gekomen was, ging Hij aan tafel aanliggen, en de twaalf apostelen met Hem. En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel hem onder elkaar. Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is. En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Evenzo nam Hij ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt. Maar zie, de hand van wie Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. En de Zoon des mensen gaat wel heen zoals bepaald is, maar wee die mens door wie Hij verraden wordt. En zij begonnen zich onder elkaar af te vragen wie van hen het toch zou zijn die dat zou doen.

LUKAS 22:14-23

Dit is dus het Pascha, en Hij zegt:

Ik heb er vurig naar verlangd om dit paasmaal met jullie te eten. Dit specifieke Pascha, voordat Hij leed. Het is vrijwel zeker dat ze minstens twee keer eerder met Hem het Pascha hadden gevierd en de maaltijd met Hem hadden gegeten. Het Pascha vieren was voor alle Joden iets gewoons. Een rabbijn en zijn discipelen... Een gezin zou in

huiselijke kring samenkomen voor een bepaald ritueel. Dat ritueel wordt tegenwoordig op een bepaalde manier uitgevoerd. Ik denk dat veel mensen aannemen dat de Joden het destijds op dezelfde manier deden. We kennen niet alle feiten, maar waarschijnlijk volgden ze een ritueel dat leek op de manier waarop Joden het tegenwoordig doen. Er is een volledige maaltijd met veel vragen en antwoorden die van tevoren vastliggen. In een gezin stelde een kind zijn vader bepaalde vragen: ‘Waarom doen we dit? Waarom doen we dat?’ De vader had een vaststaand antwoord. Het was een manier om te herdenken dat God Israël in de dagen van Mozes uit Egypte had bevrijd.

Tijdens de ceremonie aten ze brood en dronken ze wijn, zoals ze hier deden, maar doorgaans zonder dezelfde betekenis die Jezus er hier aan gaf. Jezus gaf hun het brood. Gewoonlijk brak de vader van het gezin het brood en zei: ‘Dit is het brood van de verdrukking die onze vaders in Egypte hebben doorstaan.’ Maar Jezus zei:

Dit brood is mijn lichaam. Ik zal moeten lijden. Mijn lichaam zal voor jullie gebroken worden, net als dit brood. En als jullie ervan eten, denk dan niet terug aan het lijden in Egypte, maar aan mij. [Vertalersnoot: Gregg sluit hier aan bij de Engelse formulering “broken for you”; in Lukas 22:19 vertaalt de HSV “voor u gegeven”.]

Hij verving de uittocht door Zichzelf en natuurlijk door Zijn eigen offer.

5

Jezus’ offer als nieuwe uittocht

Misschien herinner je je nog dat Mozes en Elia in Lukas hoofdstuk 9 met Jezus op de berg van de verheerlijking waren. In Lukas 9:31 staat over deze twee mannen:

Zij verschenen in heerlijkheid en spraken over Zijn heengaan, dat Hij zou volbrengen in Jeruzalem.

LUKAS 9:31

Bedenk dat er in de Engelse vertaling ‘decease’ staat, maar het Griekse woord is ‘Exodus’. Mozes, die de kinderen van Israël bij de oorspronkelijke uittocht leidde, erkende dat Jezus een andere uittocht tot stand zou brengen.

Er waren een aantal passages in het Oude Testament die aangeven dat de uittocht een voorafbeelding en een schaduw is van wat de Messias tot stand zou brengen door Zijn volk te behouden. Er staan zelfs uitspraken in de profeten die zeggen dat het behoud door de Messias de uittocht in de herinnering van de Joden zal overschaduwen. Sommige profeten zeggen:

Daarom zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat men niet meer zal zeggen: Zo waar de HEERE leeft, Die de Israëlieten geleid heeft uit het land Egypte, maar: Zo waar de HEERE leeft, Die het nageslacht van het huis van Israël geleid heeft en Die het gebracht heeft uit het land in het noorden en uit al de landen waarheen Ik hen verdreven had: zij zullen wonen in hun eigen land.

JEREMIA 23:7-8

Volgens Gregg doelt dat op het bijeenbrengen van mensen uit alle volken in de gemeente. Het behoud dat wij in Christus hebben, overtreft de uittocht in betekenis, om de eenvoudige reden dat de uittocht er slechts een voorafbeelding en een schaduw van was.

Jezus gaat zitten bij de ceremonie waarin de Joden, onder wie Hijzelf, altijd de uittocht hebben gevierd. Elk jaar van Zijn leven vóór dit moment vierde Hijzelf de uittocht, de stichting van het volk Israël en hun bevrijding uit slavernij. Hij stichtte een nieuwe beweging, een nieuw verbond. Hij zei:

En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis.

LUKAS 22:19

Toen Hij deze laatste beker nam, zei Hij:

En toen het uur gekomen was, ging Hij aan tafel aanliggen, en de twaalf apostelen met Hem. En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel hem onder elkaar. Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is. En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Evenzo nam Hij ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt. Maar zie, de hand van wie Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. En de Zoon des mensen gaat wel heen zoals bepaald is, maar wee die mens door wie Hij verraden wordt. En zij begonnen zich onder elkaar af te vragen wie van hen het toch zou zijn die dat zou doen.

LUKAS 22:14-23

6

Het nieuwe verbond in Jezus' bloed

Deze woorden in vers 20 lijken op de woorden van Mozes. Nadat hij de hele wet had opgeschreven, was er een inwijdingsceremonie die hij van God moest uitvoeren. Ze doodden verschillende dieren en namen hun bloed. Ze sprenkelden het bloed op de wet en op het volk. Dat wil zeggen: hij besprenkelde het volk met het bloed en hij besprenkelde de wetboeken met het bloed.

In Exodus hoofdstuk 24, vers 8, nam Mozes het bloed, sprenkelde het op het volk en zei:

Toen nam Mozes het bloed, sprenkelde het op het volk en zei:
Zie, dit is het bloed van het verbond dat de HEERE met u gesloten heeft op grond van al die woorden.

EXODUS 24:8

Dit is het oude verbond. Hij besprenkelde hen met bloed en zei:

Kijk, het bloed van het verbond.

Jezus zei:

Zie je deze beker? Dit is het bloed van het verbond, van het nieuwe verbond.

Wij zijn besprenkeld met het bloed van Jezus. Dat wordt feitelijk zowel in Hebreeën 9 als in 1 Petrus hoofdstuk 1 gezegd. Gregg verwijst hier naar Hebreeën 9. Zijn parafrase over het gereinigde geweten sluit aan bij Hebreeën 10:22:

Wij zijn met het bloed van Jezus besprenkeld en van een kwaad geweten gereinigd.

HEBREEËN 10:22

Onze harten zijn natuurlijk besprenkeld. In 1 Petrus hoofdstuk 1, ik denk in vers 2, staat:

uitverkoren overeenkomstig de voorkennis van God de Vader,
door de heiliging van de Geest, tot gehoorzaamheid en
besprenkeling met het bloed van Jezus Christus: moge genade en
vrede voor u vermeerderd worden.

1 PETRUS 1:2

Dat is 1 Petrus 1:2.

Wij zijn dus besprenkeld met het bloed van Jezus. Dat wil zeggen dat wij deel uitmaken van een verbond dat door Zijn bloed is verzegeld. Zoals Mozes het eerste verbond verzegelde en zei:

En toen het uur gekomen was, ging Hij aan tafel aanliggen, en de twaalf apostelen met Hem. En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel hem onder elkaar. Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is. En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Evenzo nam Hij ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt. Maar zie, de hand van wie Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. En de Zoon des mensen gaat wel heen zoals bepaald is, maar wee die mens door wie Hij verraden wordt. En zij begonnen zich onder elkaar af te vragen wie van hen het toch zou zijn die dat zou doen.

LUKAS 22:14-23

zo zei Jezus:

Dit bloed, Mijn bloed, is het nieuwe verbond. Deze beker is het nieuwe verbond in Mijn bloed, dat voor jullie wordt vergoten.

7

Van het oude naar het nieuwe verbond

Het is duidelijk dat Jezus het ene verbond buiten werking stelde om een nieuw verbond te sluiten. Misschien zeg je dat dit niet zo duidelijk is, maar dat is het wel, want de schrijver van Hebreeën verklaart dat dit de logische gevolgtrekking is. In Hebreeën 8:13 zegt de schrijver van Hebreeën dat wanneer er een nieuw verbond is, dit het eerste oud maakt, ja zelfs verouderd. Vervolgens zegt hij dat wat verouderd is, op het punt staat te verdwijnen. Dat is een toespeling op het feit dat kort nadat hij dit schreef, de tempel werd verwoest en alle uiterlijke zaken die bij het oude verbond hoorden verdwenen. Maar hij zei dat alleen al de aanwezigheid van een nieuw verbond het oude verbond verouderd maakt. En Jezus zei:

Dit is het nieuwe verbond.

Daarmee verklaarde Hij dus het oude verbond verouderd.

Het oude verbond werd met Israël gesloten toen het volk na de uittocht voor het eerst als natie werd gevestigd. God bracht hen als een familieverband uit Egypte, een zeer groot familieverband van miljoenen mensen. Bij de berg Sinaï maakte Hij hen tot een natie, gaf Hij hun de wetten en sloot Hij daar het verbond met hen. De uittocht werd dus onmiddellijk gevolgd door het tot stand brengen van een nieuw verbond, en dat betekende het ontstaan van de natie Israël.

Jezus zei: „Dit is nu allemaal nieuw. Vanaf nu zullen jullie niet meer vieren dat de natie Israël tot stand kwam. Jullie zullen hier niet meer de uittocht vieren. Jullie zullen Mij gedenken, en het nieuwe verbond dat Ik heb ingesteld, de nieuwe natie die Ik heb geschapen.” En dat was dus wat er tijdens dit Pascha gebeurde.

In andere opzichten moeten we waarschijnlijk aannemen dat Jezus de gebruikelijke sedermaaltijd volgde, dat wil zeggen het ritueel van het Pascha. Hun hele leven hadden zij het hoofd van het huishouden tijdens dit deel van het ritueel bepaalde opmerkingen over het brood en de wijn horen maken die met Egypte te maken

hadden. Nu verraste Hij hen door eraan toe te voegen: „Dit ben Ik.” Dat moet hen enigszins geschokt hebben. Maar Hij zei inderdaad: „Vanaf nu gaat dit over Mij, niet over de uittocht.”

8

Jezus kondigt het verraad aan

Nadat Hij dat had gezegd, zei Hij in vers 21 dat degene die Hem aan Zijn vijanden zou verraden, daar aanwezig was. Dat Hij gevaarlijke vijanden had, beseften zij beslist allemaal. We weten niet hoeveel aanwijzingen ze daarvoor hadden. Maar alleen al het feit dat Jezus heimelijk rondging en Zich onopvallend gedroeg, maakte heel duidelijk dat Hij de dreiging ernstig nam. De discipelen wisten beslist dat Jezus vijanden had. Ze wisten misschien wel of misschien niet hoe vastbesloten die vijanden waren om Hem kwaad te doen of Hem te doden. Maar ze wisten dat Jezus hen beschouwde als mensen die Hij koste wat het kost moest vermijden.

En toch zei Hij:

Iemand gaat Mij aan die mensen uitleveren.

De discipelen dachten: „Wacht eens even. Er is hier niemand in deze kamer behalve wij, de discipelen. Er zit hier niemand aan tafel behalve wij. En U zegt dat de hand van degene die U verraadt, hier bij U op tafel ligt.”

Johannes geeft ons iets meer bijzonderheden dan de Synoptische Evangeliën.

Johannes zegt dat Petrus het aan Johannes vroeg, omdat Johannes naast Jezus zat en dichterbij Jezus zat dan Petrus. Petrus fluisterde tegen Johannes:

Vraag Hem wie het gaat doen.

Blijkbaar zei Jezus heel zacht tegen Johannes:

Jezus antwoordde: Die is het aan wie Ik het stuk brood zal geven, nadat Ik het ingedoopt heb. En toen Hij het stuk brood ingedoopt had, gaf Hij het aan Judas Iskariot, de zoon van Simon.

JOHANNES 13:26

Hij doopte het stuk brood in, zoals zij dat tijdens het ritueel deden, en gaf het aan Judas. Zo kreeg Johannes te horen dat Judas degene was.

Zodra Judas het had aangenomen, verliet hij de kamer. Maar de andere discipelen hadden niet gehoord dat Jezus dat teken aan Johannes gaf, want zij wisten niet wat Judas van plan was. Ze dachten dat Judas eropuit ging om nog wat eten voor het Pascha te kopen, of iets dergelijks, of om iets aan de armen te geven. Er is dus meer hierover gezegd dan er is opgeschreven. Maar wat hier wel is opgeschreven, is dat ze elkaar allemaal begonnen te vragen wie van hen het was die dit zou doen.

Dat zou kunnen betekenen dat ze tegen elkaar zeiden: „Ben jij het? Ben jij het?” Maar andere Evangelieën vertellen ons dat ze zeiden:

Ben ik het? Ben ik het?

9

De discipelen onderzoeken zichzelf

Het is interessant dat Jezus, in een gezelschap waarin alle discipelen en verder niemand aanwezig waren, zei:

Een van jullie is een verrader.

In plaats van elkaar achterdochtig aan te kijken, keken ze met achterdocht naar zichzelf.

Als ik daar had gezeten, zou ik denken: „Ik weet dat ik het niet ga doen, dus moet het wel een van die andere mannen zijn.” Maar zij zeiden allemaal:

Heer, ben ik het? Ben ik het?

Ze vertrouwden elkaar zo sterk en kenden elkaars trouw zo goed, dat ze zich niet konden voorstellen dat het iemand anders zou zijn. „Misschien ben ik het. Ik weet dat ik niet volmaakt ben. Ik weet dat ik onder bepaalde druk misschien bezwijk. Misschien ben ik degene van wie Hij voorzegt dat die het zal doen. Ik weet het niet. Ik maak me er niet zo druk om of een van hen het is. Ik wil weten of ik het zal zijn, want ik moet waken over mijn eigen geweten en mijn eigen gehoorzaamheid. Iemand anders kan zich zorgen maken om zichzelf. Ik moet me hier zorgen maken om mijn eigen behoud. Ben ik degene die zal afvallen? Ben ik degene die U zal verraden?”

Dat ze elkaar zo sterk vertrouwden, blijkt duidelijk uit wat er daarna gebeurde. Hij zei dat één persoon daar Hem zou verraden, en iedereen was daarop gericht. Toen stond een van hen op en verliet de kamer. Je zou denken dat alle ogen en alle gedachten op hem gericht zouden zijn: ‘Ik wed dat hij het is.’ Maar ze hadden zoveel vertrouwen in Judas dat ze zeiden: ‘Hij zal wel iets aan de armen gaan geven.’

Je zou denken dat je, als jij die man was, je op dat moment niet zou willen verroeren, omdat iedereen dacht: ‘Een van ons gaat het doen. Ik wil niet opstaan en naar buiten lopen. Wat zullen ze dan denken?’ Maar hoewel hij inderdaad opstond en naar buiten liep, dachten ze daar niets van. Het lijkt erop dat die mannen elkaar zo vertrouwden. Ze koesterden geen enkele verdenking tegen Judas. Ik zou dat wel hebben gedaan, zelfs als ik hem eerder niet had verdacht. Ik weet dat het een van deze mannen is. O, hij beweegt. Hij gaat weg. Hij voelt zich ongemakkelijk. Hij moet het zijn. Maar zij waren argeloos, en ze hadden er geen idee van dat een van hen werkelijk zo’n motief zou hebben. Alleen Jezus had het gezegd. Maar dat verraste hen, en ze moesten zich afvragen: ‘Ben ik het?’

10

Grootheid door nederig dienen

In vers 24 staat:

Er ontstond ook onenigheid onder hen over wie van hen geacht werd de belangrijkste te zijn.

LUKAS 22:24

Ik betwijfel ten zeerste of dit een seconde later gebeurde. Dat ze hun aandacht zo verlegden na wat Jezus zojuist had gezegd, terwijl dat als een bom in hun midden was ingeslagen, lijkt me onwaarschijnlijk. Ik betwijfel ten zeerste of ze daarop onmiddellijk overgingen tot deze kwestie:

Ze maakten ruzie over wie van hen als de belangrijkste moest worden beschouwd.

Eerst zeggen ze: 'Zou ik U kunnen verraden? Ben ik het?' En dan gaan ze vandaar over op: 'Ik denk dat ik de grootste ben. En jij?' Wat een verandering, wat een overgang. Ik denk niet dat ze die overgang in slechts een paar seconden konden maken.

Dit gebeurde waarschijnlijk later. We weten dat ze daar lange tijd waren, want het Evangelie van Johannes vermeldt een zeer lange rede die Jezus na de maaltijd hield, en vrijwel niets van die rede wordt hier weergegeven. Enkele van dezelfde stukjes informatie vinden we hier ook terug, maar het grootste deel van die rede staat alleen in Johannes. Ze waren daar dus lange tijd, en ongetwijfeld veranderde de stemming af en toe en kwamen er verschillende dingen ter sprake. Op een gegeven moment kwam op de een of andere manier deze waanzinnige kwestie ter sprake: 'Wie van ons is de grootste? Ik denk dat ik het ben. Wat denk jij? O, jij denkt dat jij het bent? Jij? Kom nou, ik ben veel beter dan jij.'

Dit soort gesprek moet Jezus zoveel verdriet hebben gedaan. De volgende dag zal Hij gekruisigd worden. Hij weet dat. Zijn discipelen zijn met totaal andere dingen bezig. Zij vragen zich af wie de grootste zal zijn in het Koninkrijk, enzovoort. Ze beseffen totaal niet wat Hem te wachten staat en waar Hij doorheen gaat.

Hij zei tegen hen:

En Hij zei tegen hen: De koningen van de volken heersen over hen, en wie macht over hen hebben, worden weldoeners genoemd.

LUKAS 22:25

Dat wil zeggen, ze verschaffen zogenaamd iets goeds aan degenen over wie ze heersen, maar in werkelijkheid tiranniseren ze hen alleen maar. Ze doen zich voor als weldoeners.

Bij u echter moet dat zo niet zijn, maar de belangrijkste onder u moet als de jongste worden en wie leiding geeft als iemand die dient.

LUKAS 22:26

De jongere persoon zou in iedere sociale situatie degene met de lagere status zijn.

Want wie is belangrijker: hij die aanligt of hij die bedient? Is het niet hij die aanligt? Ik echter ben in uw midden als Iemand Die dient.

LUKAS 22:27

Het spreekt voor zich dat de meester aan tafel zit en de dienaren binnenkomen. Zij zijn slaven. Zij zijn niet groter dan hun meester.

Deze uitspraak deed Hij vrijwel zeker in samenhang met het wassen van hun voeten. De synoptische evangeliën vermelden niet dat Jezus hun voeten waste, maar Johannes 13 maakt hiervan een belangrijk punt. Na de maaltijd omgordde Hij Zich terwijl ze aan

tafel zaten, en waste Hij hun voeten. Ze hadden daar moeite mee. Vooral Petrus had daar moeite mee. Het leek ongepast dat Jezus, de Heere, zo'n nederige dienaarsrol op Zich nam. Jezus zei tegen hem:

Jezus antwoordde hem: Wat Ik doe, begrijpt u nu niet, maar later zult u het begrijpen.

JOHANNES 13:7

Toen Hij klaar was, zei Hij:

Begrijpt u wat Ik aan u gedaan heb? U noemt Mij Meester en Heere, en terecht, want Ik ben het.

JOHANNES 13:12-13

Maar Hij zei:

Als Ik dan, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, moet ook u elkaars voeten wassen.

JOHANNES 13:14

Dat wil zeggen: als Ik tegenover Mijn eigen discipelen de rol van een nederige dienaar op Mij heb genomen, in plaats van dat zij dat tegenover Mij deden, moeten jullie Mijn voorbeeld volgen. Hier zegt Hij:

Want wie is belangrijker: hij die aanligt of hij die bedient? Is het niet hij die aanligt? Ik echter ben in uw midden als Iemand Die dient.

LUKAS 22:27

blijkbaar een verwijzing naar het wassen van hun voeten. Vrijwel zeker.

11

De apostelen op twaalf tronen

En u bent het die steeds bij Mij gebleven bent in Mijn verzoeken. En Ik beschik u het Koninkrijk, zoals Mijn Vader dat aan Mij beschikt heeft, opdat u eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn Koninkrijk en op tronen zit en de twaalf stammen van Israël oordeelt.

LUKAS 22:28-30

Deze voorzegging, of iets wat erop lijkt, wordt ook in een andere context gedaan in Mattheüs 19. Toen de rijke jongeman die een leidinggevende positie had wegging, zei Petrus:

Petrus antwoordde Hem: Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn?

MATTHEÛS 19:27

Daarin zegt Hij ook:

En Jezus zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen.

MATTHEÛS 19:28

Deze voorzegging wordt ook hier gedaan.

Hij zegt hier ook:

En toen het uur gekomen was, ging Hij aan tafel aanliggen, en de twaalf apostelen met Hem. En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel hem onder elkaar. Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is. En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis. Evenzo nam Hij ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt. Maar zie, de hand van wie Mij verraadt, is met Mij aan de tafel. En de Zoon des mensen gaat wel heen zoals bepaald is, maar wee die mens door wie Hij verraden wordt. En zij begonnen zich onder elkaar af te vragen wie van hen het toch zou zijn die dat zou doen.

LUKAS 22:14-23

12

Het Koninkrijk en het vervulde Pascha

Gaat dit over iets wat na de wederkomst van Christus zal gebeuren? Veel mensen denken dat dit ongetwijfeld verwijst naar iets in het duizendjarig rijk, en dat dát het Koninkrijk is. Zelf geloof ik dat Hij het heeft over het Koninkrijk dat op datzelfde moment werd gevestigd. Hij had tenslotte ook gezegd:

En Ik zeg u in waarheid: Er zijn sommigen van hen die hier staan, die de dood niet zullen proeven, voordat zij het Koninkrijk van God gezien hebben.

LUKAS 9:27

Hij had iets eerder in hetzelfde gesprek ook gezegd — dat hebben we gezien — in vers 16:

Want Ik zeg jullie: Ik zal er niet meer van eten — waarmee Hij het Pascha bedoelde. Het Koninkrijk van God zou vóór het volgende Pascha komen. Dat is tenminste wat Hij volgens mij bedoelt. Hij zegt:

Dit is het laatste paasmaal dat Ik met jullie zal vieren voordat het Koninkrijk van God komt, voordat het paasfeest zelf in vervulling gaat.

Hij maakt duidelijk dat het Pascha een voorafbeelding en een schaduw van iets is, en dat het dus vervuld moet worden. Die vervulling was de kruisiging van Jezus en wat daaruit voortkwam.

Nu zei Jezus dat Hij het Pascha met hen zou eten in het Koninkrijk, wanneer het eenmaal vervuld was. Hoe moeten we dat begrijpen? Zelf geloof ik dat Hij het heeft over het vieren van de avondmaalsgemeenschap met de discipelen, over het vieren van de avondmaalsgemeenschap met de gemeente. Wanneer wij de avondmaalsgemeenschap vieren, hebben wij gemeenschap met Christus. Hij eet opnieuw met ons de paasmaaltijd, maar deze keer ter gedachtenis aan Hem. Het Koninkrijk van God is gekomen, en Hij eet en drinkt het Pascha inderdaad met ons

wanneer wij Hem gedenken bij het Avondmaal, bij de eucharistie, zoals de katholieken en sommige anderen het noemen, of bij de maaltijd van de avondmaalsgemeenschap, zoals ik het van huis uit leerde noemen. Dit is het Pascha dat wij vieren.

Volgens mij zegt Hij dat het zó dichtbij is. We zullen nog geen jaar bij elkaar zijn om zo samen het Pascha te vieren voordat alles gebeurd is.

Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God.

LUKAS 22:16

betekent eenvoudig dat Ik niet meer in de gelegenheid zal zijn om het te eten. Dit is het laatste Pascha dat Ik nog met jullie zal kunnen doorbrengen voordat dat gebeurt. Dat zou erop wijzen dat we hier niet nog een jaar zullen zijn zonder dat dit vervuld is.

Wanneer Hij zegt dat Zijn discipelen aan Zijn tafel in Zijn Koninkrijk zullen eten, twijfel ik er persoonlijk niet aan dat dit verwijst naar de gemeentetijd. In het boek Handelingen braken zij dagelijks het brood. Ze vierden het Avondmaal, en Hij at met hen, en zij zaten aan Zijn tafel. Ik geloof dat zij toen ook over de twaalf stammen van Israël werden aangesteld, in die zin dat zij de bediening hadden om Gods vertegenwoordigers en woordvoerders tegenover de Joden te zijn.

Paulus zei in Galaten 2 dat Petrus, Jakobus en Johannes, die hier zeker bij hoorden, hun bediening zagen als een bediening voor de besnedenen, terwijl zij de bediening van Paulus en Barnabas zagen als een bediening voor de onbesnedenen. Dat zijn de heidenen. Deze twaalf zagen dat hun bediening, in elk geval aanvankelijk, voornamelijk op de Joden gericht was. Zij waren er om Gods ultimatum bekend te maken en Zijn Koninkrijk aan de twaalf stammen van Israël te verkondigen. Daardoor hadden zij binnen de gemeente een gezaghebbende rol over de besnedenen. Paulus had een soortgelijke rol over de gemeenten onder de heidenen.

13

Jezus voorzegt Petrus' verloochening

In vers 31 staat:

En de Heere zei: Simon, Simon, zie, de satan heeft u allen opgeëist om te ziften als de tarwe. Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoudt. En u, als u eens tot inkeer gekomen bent, versterk dan uw broeders. En hij zei tegen Hem: Heere, met U ben ik bereid om zelfs de gevangenis en de dood in te gaan. Maar Hij zei: Ik zeg u, Petrus, de haan zal vandaag beslist niet kraaien, voordat u driemaal geloochend zult hebben dat u Mij kent.

LUKAS 22:31-34

Deze woordenwisseling zoals die hier is opgetekend, staat volgens mij eigenlijk alleen in Lukas. Maar ze komt overeen met wat in andere evangeliën is opgetekend. In Johannes 13 kondigde Jezus bijvoorbeeld eerst aan dat iemand Hem zou verraden. Daarna zei Hij:

U zult in deze nacht allen aan Mij ten val komen.

MATTHEÛS 26:31

Petrus zei:

Petrus zei tegen Hem: Waarom kan ik U nu niet volgen? Mijn leven zal ik voor U geven.

JOHANNES 13:37

Dat is waarschijnlijk de gelegenheid waarbij Hij deze woorden zei:

Simon, Simon.

Simon was zo zelfverzekerd. Maar je zou ervan opkijken hoe listig satan is.

Ik heb voor je gebeden, dus je zult erdoorheen komen. Je zult dit doorstaan. Maar wees niet zo zelfverzekerd. Je zult Mij werkelijk driemaal verloochenen voordat de haan kraait. In één evangelie staat:

En Jezus zei tegen hem: Voorwaar, Ik zeg u dat u vandaag, in deze nacht, voordat de haan twee keer gekraaid zal hebben, Mij driemaal zult verloochenen.

MARKUS 14:30

Nou, geen probleem.

14

Satan zift de discipelen als tarwe

Wat betekent het dat satan jullie als tarwe heeft willen ziften? In het onderliggende Grieks staat hier een meervoudig „jullie”. Jezus zegt dus dat de discipelen als groep gezift zullen worden. Hier zit zowel tarwe als kaf tussen.

In Amos 9 gaat het erover dat God Zijn volk als graan zal ziften en dat geen enkele korrel verloren zal gaan. [Vertalersnoot: de HSV spreekt in Amos 9:9 van „geen steentje”; Gregg volgt hier de Engelse vertaling “not the smallest grain”.] Het is Amos 9:9. God zegt:

Want, zie, Ik geef opdracht, en Ik zal het huis van Israël onder alle volken schudden, zoals met een zeef geschud wordt; geen steentje zal op de grond vallen.

AMOS 9:9

Dit gaat volgens mij over het jaar 70 na Christus, vanwege de algemene context van Amos 9. Maar Hij zegt dat God het huis van Israël zal zeven. Petrus en de discipelen behoren tot het huis van Israël, en satan heeft zelfs de discipelen willen zeven. Satan

heeft Hem gevraagd of hij hen als tarwe mocht zeven. Hij heeft hem toestemming gegeven om hen zo te zeven. Maar Hij bidt voor hen dat ze erdoorheen zullen komen.

Het is interessant: dit is alweer een geval waarin satan naar God toe moet om toestemming te krijgen om Gods volk op de proef te stellen. De groep discipelen werd gezeefd, en er was wat kaf dat erdoorheen viel. Dat was Judas. De trouw van de groep werd op de proef gesteld. Elf... elf van de twaalf doorstonden de beproeving. Ze bewezen dat ze tarwe waren. Het kaf viel er inderdaad doorheen, en satan kreeg een van hen te pakken. Maar hij wilde hen natuurlijk allemaal zeven en te pakken krijgen, als hij dat kon. Jezus zei:

En de Heere zei: Simon, Simon, zie, de satan heeft u allen opgeëist om te ziften als de tarwe. Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoudt. En u, als u eens tot inkeer gekomen bent, versterk dan uw broeders.

LUKAS 22:31-32

Waarvan kom je terug? Je gaat Mij verloochenen. Daarvan kom je terug. Je gaat Mij driemaal verloochenen. Je gaat falen in de beproeving. Maar uiteindelijk zul je haar doorstaan, omdat Ik gebeden heb, en je zult je van je falen bekeren. Dit zeven is dus buitengewoon zwaar. Zelfs Mijn trouwste discipelen kunnen struikelen en vallen, maar ze kunnen zich herstellen. Jezus bad ervoor dat hij zich zou herstellen, en Hij zei dat hij dat zou doen:

Wanneer je bij mij terugkomt, sterk dan je broeders.

15

De moeilijke opdracht over de zwaarden

Hier is de passage, vers 35 tot en met 38, die enkele ongebruikelijke problemen oplevert. Ik heb in de loop der jaren zoveel commentaren op Lukas gelezen, en telkens als ik er een tegenkom, pak ik het en kijk ik eerst naar deze passage. Ik wil zien wat ze hierover zeggen. Het is interessant, want er zijn veel verschillende suggesties gedaan

over wat hier aan de hand is. Sommige spreken elkaar tegen. Ik moet zeggen dat dit voor mij een van de moeilijkste passages in Lukas is. Het is een van de twee passages waarbij ik altijd tegen mensen zei: 'Je mag me alles uit de Bijbel vragen, maar niet over de twee zwaarden en niet over de onrechtvaardige rentmeester.' Inmiddels vind ik het niet erg als iemand me iets vraagt over de onrechtvaardige rentmeester, maar de twee zwaarden vind ik nog steeds raadselachtig. Na 43 jaar de commentaren te hebben bestudeerd, erover te hebben nagedacht, de verschillende mogelijkheden te hebben overwogen en de mogelijke verklaringen te kennen, blijft het voor mij een onopgeloste kwestie. Maar we zullen het lezen, en ik zal je vertellen welke suggesties er zoal zijn gedaan.

Jezus zei tegen hen:

En Hij zei tegen hen: Heeft het u aan iets ontbroken, toen Ik u uitzond zonder beurs, reiszak en sandalen? Zij zeiden: Aan niets.

LUKAS 22:35

Toen zeiden ze:

Niets.

Dat wil zeggen: we kwamen niets tekort.

Toen zei Hij tegen hen:

Hij zei dan tegen hen: Maar nu, laat wie een beurs heeft, hem meenemen, evenzo ook een reiszak. En wie geen zwaard heeft, laat die zijn bovenkleed verkopen en er een kopen. Want Ik zeg u dat dit wat geschreven staat, nog in Mij volbracht moet worden, namelijk: En Hij is tot de misdadigers gerekend. Ook wat er over Mij geschreven is, heeft immers een einddoel.

LUKAS 22:36-37

Dat zou een rugzak zijn.

Hij citeert Jesaja 53:

En Hij is tot de misdadigers gerekend. Want wat over Mij geschreven is, gaat in vervulling.

LUKAS 22:37

Toen zeiden ze:

Zij zeiden: Heere, zie hier zijn twee zwaarden. En Hij zei tegen hen: Het is genoeg.

LUKAS 22:38

En Hij zei tegen hen:

Dat is genoeg.

16

Gods zorg tijdens de eerdere uitzending

Het eerste deel is niet zo lastig als sommige dingen in het laatste deel van de passage. Hij herinnert hen in feite aan de keer dat Hij hen eerder uitzond. Dat gebeurde in Lukas 9. Hij zond de discipelen twee aan twee uit voor een korte missie. In hoofdstuk 10 zond Hij de zeventig uit, onder wie vrijwel zeker ook de discipelen, de apostelen, waren. In beide gevallen gaf Hij hun soortgelijke instructies:

En Hij zei tegen hen: Neem niets mee voor onderweg: geen staf, geen reiszak, geen brood, geen geld. Ook mag niemand van u twee stel onderkleden bij zich hebben.

LUKAS 9:3

Waarom zou dat zijn? Hij zei:

of van een reiszak voor onderweg of twee stel onderkleden of sandalen of een staf. Want de arbeider is zijn voedsel waard.

MATTHEÛS 10:10

Daarmee bedoelt Hij:

Jullie werken voor Mij. Jullie zijn Mijn arbeiders. Ik ben een eerlijke werkgever. Ik zal voor jullie zorgen.

Of God zal dat doen. Er zal in jullie onderhoud worden voorzien.

Hun onderhoud moest natuurlijk komen van de gastvrijheid van de mensen naar wie ze toe gingen. Hij zei inderdaad:

En als u een huis binnengaat, begroet het dan. En als dat huis het waard is, laat dan uw vrede erover komen, maar als het dat niet waard is, laat dan uw vrede tot u terugkeren.

MATTHEÛS 10:12-13

enzovoort. Maar Hij zei:

Blijf in dat huis en eet en drink wat u door hen voorgezet wordt, want de arbeider is zijn loon waard. Ga niet van het ene huis naar het andere huis.

LUKAS 10:7

Dat wil zeggen: ga niet van huis tot huis, zodat de mensen niet weten waar ze je kunnen vinden. Je bent daar om het Koninkrijk van God te verkondigen, en de mensen die navraag willen doen, moeten kunnen weten waar je in die stad verblijft. Trek dus niet steeds ergens anders heen.

17

Nieuwe reisregels voor de discipelen

Het punt hier is dat ze eropuit gingen zonder zelf enige voorzieningen mee te nemen. Ze waren dus volledig afhankelijk van God, Die door gastvrije mensen in hun onderhoud voorzag. Maar Hij zegt:

Nu verander Ik die opdracht. Jullie zullen opnieuw op pad worden gestuurd. Ik zal worden gedood. Ik zal er niet meer zijn. Dat is wat Hij bedoelt.

Jullie zullen in de toekomst soortgelijk werk doen, maar jullie mogen nu wel geld meenemen. Jullie mogen nu ook een tas meenemen.

Ik denk dat Hij dit bedoelt, al kun je het ook nog op een andere manier bekijken. Er zijn in feite verschillende manieren om ernaar te kijken. Ik zal je vertellen wat sommige mensen denken. Sommige mensen denken dat Jezus zegt: 'Toen Ik jullie eerder uitzond, waren de tijden beter dan nu. Ik bevond Mij op het hoogtepunt van Mijn populariteit. Jullie werden als beroemdheden ontvangen, omdat jullie bij Mij hoorden. De hele wereld sprak over Mij als een groot man. Ze ontvingen jullie zonder moeite. Er werd jullie volop gastvrijheid aangeboden. Jullie hoefden niet in je eigen onderhoud te voorzien, omdat jullie als Mijn vertegenwoordigers zo populair waren en iedereen wilde horen wat Ik te zeggen had. Nu is alles veranderd. Het tij heeft zich tegen Mij gekeerd. Ik zal verworpen worden. De houding van het publiek tegenover jullie zal negatief zijn. Jullie zullen niet meer op hun gastvrijheid kunnen rekenen. Vanaf nu zullen jullie in je eigen onderhoud moeten voorzien. Je kunt zelfs maar beter een zwaard aanschaffen, want er zou geweld kunnen uitbreken. Jullie zullen vervolgd worden. De stemming is omgeslagen. Mij volgen zag er ooit veelbelovend uit: jullie konden beroemdheden worden. Nu zullen jullie persona non grata zijn. Nu zullen jullie vervolgd worden. Bereid je voor op die verandering.'

Dat is waarschijnlijk de meest voorkomende uitleg die je zult tegenkomen, want Hij zei:

Hij zei dan tegen hen: Maar nu, laat wie een beurs heeft, hem meenemen, evenzo ook een reiszak. En wie geen zwaard heeft, laat die zijn bovenkleed verkopen en er een kopen.

LUKAS 22:36

18

Een mogelijke ironische uitleg

Een andere opvatting is dat Zijn uitspraak in vers 36 ironisch moet worden opgevat, alsof Hij zegt: ‘Nou en? Ga Ik Mijn plannen nu veranderen? Ik heb jullie gezegd geen geld en geen reiszak mee te nemen. En kijk eens, jullie kwamen niets tekort, toch? Dat geven jullie zelf toe. God heeft voor jullie gezorgd. Wat ga Ik dan doen? Het plan nu veranderen en zeggen: “Neem gerust een reiszak mee, neem geld mee, neem een zwaard mee”? Is dat werkelijk wat jullie verwachten dat Ik zal zeggen?’

Hij zegt het niet op die manier, maar er zit iets in het Grieks wat die mogelijkheid toelaat, namelijk dat de interpunctie er niet staat. Daarom zou Zijn uitspraak als een vraag geformuleerd kunnen zijn: ‘Zeg Ik nu dus: “Neem een tas, kleren, geld en een zwaard mee”?’ Het is alsof Hij zegt: ‘Natuurlijk niet. Ik heb jullie er zojuist op gewezen dat jullie zulke dingen niet hoefden te doen. Jullie deden het eerder niet en kwamen niets tekort. Waarom zou Ik het plan nu dan veranderen? Jullie kunnen je nog steeds de lessen herinneren die jullie toen hebben geleerd.’

In dat geval zegt Hij hun niet werkelijk dat ze een tas, geld of een zwaard moeten meenemen. Het is haast een ironische uitspraak waarmee Hij Zijn punt duidelijk maakt: ‘Het spreekt vanzelf dat Ik jullie nu geen andere instructies ga geven, toch?’ Sommigen denken dat je het zo moet opvatten.

De manier waarop je dat gedeelte volgens mij het waarschijnlijkst moet opvatten — het gemakkelijke gedeelte, hoewel het op zichzelf, zoals je ziet, niet gemakkelijk is, omdat er verschillende opvattingen over bestaan — is deze. Er is een moeilijker

gedeelte dat over de zwaarden gaat. Ik denk dat Hij waarschijnlijk zegt: ‘Ik heb jullie de afgelopen jaren opgeleid voor jullie toekomstige bediening. Bij die opleiding hoorde dat jullie moesten weten en leren dat jullie voor dingen op God kunnen vertrouwen. God zal voor jullie zorgen. Dat moeten jullie weten. Daarom heb Ik jullie een ongebruikelijke opdracht laten uitvoeren, waarbij jullie zonder enige proviand rondreisden. Zo zouden jullie leren, zoals jullie duidelijk ook hebben gedaan, dat God voor jullie kan zorgen. Jullie hoeven je geen zorgen te maken over proviand. Want wanneer jullie niet voor jezelf zorgen, zal God voor jullie zorgen als jullie Gods werk doen. Jullie hebben ontdekt dat dit waar is. Kwamen jullie iets tekort? Nee, toch? Dat geven jullie toe. Jullie hebben de les geleerd. Het is niet langer nodig om zo’n ongebruikelijke aanpak te volgen. Dat was een bijzondere trainingsmissie. Als jullie nu je geld of je tas willen meenemen, heb Ik daar geen bezwaar tegen.’

Daarmee zou Hij hen eenvoudig ontslaan van de eerdere instructies, die bij hun opleidingsperiode pasten. Hij zegt: ‘Nu begint het echte leven waarvoor jullie zijn opgeleid. Het is niet werkelijk nodig dat al die beperkingen, die nodig waren om jullie die les te laten leren, nog op jullie rusten. De les is geleerd. Jullie kunnen nog steeds op God vertrouwen, ook als jullie je tas bij je hebben. Maar dat was een ongebruikelijke situatie. Ik wilde dat jullie zouden ontdekken wat jullie getuigenis op dit moment is: dat jullie niets tekortkwamen toen jullie Gods werk deden, zelfs wanneer jullie zelf nergens in voorzagen.’

19

Het zwaard en gewapende zelfverdediging

Ik denk dus niet dat dat gedeelte werkelijk zo geheimzinnig is. Wat wel geheimzinnig is, is dat Hij hun vertelt dat ze een geldbuidel en zelfs hun rugzak mogen meenemen, en vervolgens zegt:

En wie geen zwaard heeft, moet zijn mantel verkopen en er een kopen.

Dit is vreemd, want zwaarden worden voor geweld gebruikt, nietwaar? Omdat dat zo is, hebben veel uitleggers, misschien wel de meeste, gezegd: ‘Wat Hij bedoelt, is dat het tij zich tegen ons heeft gekeerd. Eerst waren jullie populair. Nu zijn jullie niet populair

en dat zullen jullie ook niet worden. Jullie zullen zelfs vervolgd worden, dus zorg dat je een zwaard hebt.' Het is alsof Hij zegt dat je jezelf met een zwaard tegen vervolgers moet verdedigen.

Dat kan haast niet juist zijn, want Jezus zei altijd dat als iemand hen sloeg, ze dit moesten doen:

Ik zeg u echter dat u geen weerstand moet bieden aan de boze; maar wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe;

MATTHEÛS 5:39

We zien in het boek Handelingen beslist nergens dat de discipelen, toen er vervolging kwam, allemaal hun zwaarden trokken en zichzelf gingen verdedigen. Ze lieten zich zonder verzet doden. Ze geloofden op dat moment beslist niet dat Jezus zei: 'Jullie moeten jezelf met wapens tegen jullie vervolgers verdedigen.' Zoiets hebben ze nooit gedaan.

Een iets andere uitleg die soms wordt gegeven, is dat Hij niet zozeer zegt dat je jezelf tegen vervolging moet verdedigen, maar: „Vanaf nu gaan jullie internationaal reizen. Ik heb jullie hier in Israël uitgezonden om plaatselijk het evangelie te verkondigen, maar jullie zullen de hele wereld ingaan. Jullie zullen over afgelegen wegen reizen, en daar zullen struikrovers en rovers en dat soort lieden zijn. Jullie zullen alle voorzorgsmaatregelen moeten nemen die mensen nemen wanneer ze lange reizen maken. Neem een zwaard mee, zodat je niet beroofd wordt.”

Ook dat is problematisch, want ik denk niet dat Jezus zou willen dat je iemand doodt om je geld te behouden. Het klinkt eenvoudigweg niet als het onderwijs van Jezus. Als je beroofd gaat worden, laat je dan beroven. Dood niemand. Zo klinkt het gewoon niet. Iedereen ziet dat dit problematisch is. Maar veel mensen geloven dat christenen aan oorlogvoering moeten deelnemen. De vroege christenen hingen die opvatting niet aan, maar tegenwoordig doen de meeste mensen dat wel. Verdedigers van dit idee zeggen gewoonlijk: „Kijk, Jezus zei dat je een zwaard moest kopen.” Ze leggen nooit uit wat Hij daarmee bedoelde. Ze zeggen alleen: „Kijk, Jezus zei zelfs dat je een zwaard

moest kopen.” Daarmee suggereren ze dat Hij zegt dat je bewapend moet zijn, dat je moet vechten, dat je jezelf moet verdedigen en dat je ten strijde moet trekken, alsof al die dingen door een zwaard worden geïmpliceerd.

En toch kochten de discipelen geen zwaarden toen de Heilige Geest eenmaal gekomen was en ze de dingen beter begrepen. Ze verdedigden zichzelf niet. Ze trokken in die zin niet ten strijde. Er wordt vaak gesuggereerd dat Jezus bedoelt dat christenen militante krijgers moeten zijn, met wapens tegen hun vijanden. Dat ze zich moeten verdedigen tegen vervolgers of tegen struikrovers onderweg, wanneer ze reizen om het evangelie te brengen. Zulke verklaringen van Jezus' bedoeling worden vaak gegeven. Het werkt gewoon niet. Ten eerste is het in strijd met het algemene onderwijs van Jezus over zulke zaken. Ten tweede is het volkomen in strijd met de manier waarop de discipelen zich daadwerkelijk gedroegen toen ze op hun zendingsreizen gingen. Ze verdedigden zichzelf niet met zwaarden.

20

De twee zwaarden van de discipelen

Overigens was het in die tijd niet ongebruikelijk dat mensen zwaarden droegen. Een gewapende samenleving is een beleefde samenleving. De meeste mensen hadden een zwaard bij zich, of velen van hen in elk geval. Het is interessant dat de discipelen er niet veel hadden. Ze hadden er maar twee. Onder zo veel mannen waren er maar twee zwaarden. Als gezelschap waren ze misschien iets minder bewapend dan een willekeurig gekozen groep van die omvang gemiddeld zou zijn.

Maar het is ook interessant dat ze er wel twee hadden. Onder deze mannen, die twee of drie jaar bij Jezus waren geweest, bevonden zich er een paar die gewapend waren. Ongetwijfeld waren zij dat om dezelfde redenen waarom mensen in het algemeen gewapend waren, en dat was waarschijnlijk voor zelfverdediging. Het is interessant dat ze zich daar niet ongemakkelijk over voelden. Als ik iemand vertel dat ik een vuurwapen heb, voel ik me een beetje ongemakkelijk, omdat sommige mensen zeggen: „Nou, christenen zouden geen vuurwapens moeten hebben.” Ik heb niet gezegd dat ik het ooit tegen iemand heb gebruikt, toch? Het is mij gegeven. Moet ik het dan wegdoen? Is het ongepast als een christen een vuurwapen bezit?

Was het ongepast als een christen een zwaard droeg? Blijkbaar was het niet zo ongepast, of niet zo overduidelijk ongepast, dat de discipelen die zwaarden hadden zich ervoor schaamden. Ze hadden niet het gevoel dat ze moesten uitleggen waarom ze zwaarden hadden. Interessant genoeg droegen ze blijkbaar zwaarden terwijl ze met Jezus rondreisden, en Hij had daar nooit iets over tegen hen gezegd: „Doe dat zwaard weg. Wat doe je met dat zwaard? Wat denk je met dat ding te gaan doen? Daar kun je iemand mee verwonden.” Jezus zei er niets over. Ze hadden zwaarden. Ze hadden niet allemaal een zwaard.

Nu zei Hij:

Als je er geen hebt, moet je je mantel verkopen en er een kopen. Op het eerste gezicht klonk dat alsof Hij zei: „Jullie moeten allemaal een zwaard hebben. Het is echt belangrijk. Je zou zelfs je kleren moeten verkopen als dat nodig is om er een te krijgen.” Het klinkt alsof het voor ieder van hen zeer dringend is om bewapend te zijn. Zo begrepen zij Hem. Ze dachten dat Hij het over letterlijke zwaarden had. Ze zeiden:

Zij zeiden: Heere, zie hier zijn twee zwaarden. En Hij zei tegen hen: Het is genoeg.

LUKAS 22:38

Hij zei:

Dat is genoeg.

Wacht eens even. Zijn twee zwaarden echt genoeg? Als Hij zojuist heeft gezegd dat ze allemaal een zwaard moeten hebben, veranderde Hij dan van gedachten toen zij zeiden: „Nou, we hebben er twee”? Hij had immers gezegd dat het niet optioneel was: ieder van hen moest desnoods iets verkopen om een zwaard te krijgen. Zei Hij: „Ik denk dat dat wel genoeg zal zijn. Twee is genoeg. Dat is prima. Meer zijn er niet nodig. Vergeet wat Ik zei over je bovenkleed verkopen en een zwaard kopen”? Nee, Hij zei:

Dat is genoeg.

Wat gebeurt hier dus? Zegt Jezus dat ze allemaal echte zwaarden moeten kopen, maar verandert Hij vervolgens van gedachten en zegt Hij: „Nee, twee is voldoende. Dat is alles wat we nodig hebben”? En als Hij zegt dat ze zwaarden moeten kopen, waarvoor wil Hij dan dat ze die gebruiken? Later die avond trok Petrus, een van de twee mannen in de groep die een zwaard hadden, tenslotte zijn zwaard om Jezus te verdedigen. Jezus bestrafte hem omdat hij dat deed. Hij zei:

Toen zei Jezus tegen hem: Doe uw zwaard terug op zijn plaats, want allen die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen.

MATTHEÛS 26:52

Hij liet het klinken alsof het gebruik van een zwaard op die manier niet echt iets is wat Jezus zou aanraden.

Dus Jezus zegt tegen hen dat ze zwaarden moeten kopen. Wat moeten ze ermee doen? Kennelijk mogen ze die niet gebruiken om oren van mensen af te hakken of iets ergers te doen. Wat heeft dat kopen van een zwaard te betekenen? Waar gaat dit over?

21

Het zwaard als symbolische taal

Een aantal commentatoren denkt dat Jezus wilde dat Zijn discipelen Hem symbolisch begrepen toen Hij zei:

Jullie moeten een zwaard kopen. Toen ze Hem ten onrechte letterlijk namen en zeiden: ‘Nou, we hebben er hier twee’, was Zijn uitspraak:

Dat is genoeg. Daarmee bedoelde Hij zoiets als: ‘Genoeg over dit gesprek.’ Het was bijna alsof Hij gefrustreerd was omdat ze niet begrepen waar Hij het over had. Na al die tijd namen ze Hem nog steeds letterlijk, terwijl Hij over zoveel dingen figuurlijk had gesproken. Ze namen Hem altijd letterlijk.

Toen Hij in Samaria was, brachten ze Hem eten. Hij zei:

Maar Hij zei tegen hen: Ik heb voedsel te eten waarvan u geen weet hebt.

JOHANNES 4:32

Ze zeiden:

De discipelen dan zeiden tegen elkaar: Iemand heeft Hem toch niet te eten gebracht?

JOHANNES 4:33

Hij zei:

Jezus zei tegen hen: Mijn voedsel is dat Ik de wil doe van Hem Die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbreng.

JOHANNES 4:34

Wanneer Jezus iets symbolisch zei, namen de mensen Hem letterlijk. Dan moest Hij hen corrigeren.

Nicodemus zei tegen Hem: Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Hij kan toch niet voor de tweede keer in de buik van zijn moeder ingaan en geboren worden?

JOHANNES 3:4

Nee, Ik heb het over iets anders.

De vrouw zei tegen Hem: Heere, U hebt geen emmer en de put is diep; waar hebt U dan het levende water vandaan?

JOHANNES 4:11

Nee, Ik heb het over iets anders.

Elke keer dat Jezus symbolisch over iets sprak, namen ze Hem letterlijk.

Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen.

JOHANNES 2:19

De Joden zeiden dan: Zesenveertig jaar is aan deze tempel gebouwd, en Ú zult hem in drie dagen laten herrijzen?

JOHANNES 2:20

Nee, Ik bedoel Mijn lichaam. Kom op, begrijpen jullie het nou nog niet?

Jezus zei tegen hen: Kijk uit, en wees op uw hoede voor het zuurdeeg van de Farizeeën en de Sadduceeën.

MATTHEÛS 16:6

‘O, we hebben geen brood meegenomen. Hij heeft het over brood.’

Begrijpen jullie het nu nog niet?

zegt Hij.

Met andere woorden, sommige mensen hebben de indruk dat Jezus hier opnieuw symbolisch spreekt. Zij nemen Hem letterlijk en Hij heeft niet genoeg tijd om het uit te leggen. Volgend onderwerp. Jullie begrijpen het niet, dus Ik ga daar niet nog meer tijd aan verspillen. Er zijn belangrijkere dingen die aan de orde moeten komen. En dit is waarschijnlijk inderdaad wat er gebeurt. Jezus spreekt waarschijnlijk symbolisch. Dat lijkt mij aannemelijk. Hij heeft het niet over de noodzaak om echte zwaarden te bemachtigen. Hij pleitte er beslist niet voor dat ze zich tegen toekomstige vervolging of struikrovers zouden verdedigen. Hij heeft het over iets anders en zij begrijpen Hem niet.

Ze zijn trouwens klaar voor een revolutie. Ze zijn alleen nog niet erg goed bewapend. Ze hebben twee zwaarden, maar ergens kunnen ze er nog wel een paar krijgen. Maar Hij is helemaal niet geïnteresseerd in hun twee zwaarden, of in welk aantal zwaarden

dan ook. Nu is het wel genoeg daarover. Het is alsof Hij zegt: ‘Ik had eigenlijk gehoopt dat jullie zouden begrijpen wat Ik bedoelde. Dat deden jullie niet. Ik ga er niet langer op vertrouwen dat Ik jullie dit kan laten begrijpen, dus laten we verdergaan met iets anders.’

22

Het zwaard als geestelijke uitrusting

Een aanzienlijk aantal commentatoren is het ermee eens dat dit waarschijnlijk is wat hier gebeurt. Hij bedoelt geen letterlijke zwaarden. Het betekent iets anders. Maar wat is dat andere dan? Wat betekent het om een zwaard te kopen?

Veel christenen denken al snel: ‘O, het zwaard van de Geest, dat is het Woord van God. Hij zegt: “Ga eropuit en koop het Woord van God.”’ Nou, dat zou kunnen werken als ze in een plaats woonden waar een Bijbelboekhandel was. Maar het Woord van God was niet te koop. De synagoge had misschien een exemplaar dat aan de lessenaar vastgeketend was, maar je kon niet zomaar een hele Bijbel gaan kopen. In elk geval niet gemakkelijk. Ik veronderstel dat je iemand opdracht kon geven er een voor je over te schrijven, maar dat zou heel veel kosten, waarschijnlijk meer dan je mantel kost.

Maar bovendien was er geen reden waarom de discipelen het woord ‘zwaard’ met het Woord van God zouden verbinden. Wij doen dat omdat Paulus dat in zijn geschriften deed, en het boek Openbaring ook. Maar Paulus had nog niets geschreven en het boek Openbaring was nog niet geschreven. Er was dus niets wat de discipelen op het idee kon brengen dat Jezus van hen verwachtte dat ze zouden weten dat Hij met ‘een zwaard’ bedoelde: ‘Koop een Bijbel, bemachtig het Woord van God.’ Het is waar dat latere christelijke auteurs het zwaard als beeld voor de Schrift gebruikten, maar waarschijnlijk bedoelt Hij dat hier niet.

Om je de waarheid te zeggen, ken ik geen enkele echt goede verklaring. Maar er is één verklaring die steekhoudend zou kunnen zijn. Naar mijn eigen oordeel is die waarschijnlijk inderdaad steekhoudend. Die houdt in dat Hij verwijst naar het feit dat

soldaten in die tijd hun uitrusting niet van overheidswege verstrekt kregen. Als je tegenwoordig in het leger gaat, krijg je alles wat je nodig hebt van de overheid, op kosten van de overheid: je uniform, je wapens, je helm, alles wat je nodig hebt.

In de Romeinse tijd moesten mannen die in het leger gingen zelf voor hun uitrusting zorgen. Waarschijnlijk moesten ze standaarduitrusting gebruiken, maar die moesten ze zelf kopen. Die werd niet verstrekt. Iedereen die vastbesloten was als soldaat te dienen, was dus bereid de prijs voor zijn uitrusting te betalen. Eén uitrustingsstuk waar geen enkele soldaat zonder zou willen gaan, is beslist zijn wapen. Het kopen van een zwaard zou absoluut noodzakelijk zijn. Het was zelfs zo noodzakelijk dat je, als het erop aankwam, al het andere zou verkopen om er een te kunnen krijgen. Je zou je kleren verkopen. Je wilt niet ten strijde trekken zonder een wapen in je hand. Voor een soldaat is het dus absoluut dringend noodzakelijk dat hij een wapen heeft en elk offer brengt dat daarvoor nodig is.

Als dit de achtergrond van Jezus' uitspraak is, zoals veel commentatoren hebben geopperd, dan zou Hij ongeveer dit zeggen: „Je weet hoe soldaten zijn. Ze verkopen alles om aan een zwaard te komen. Welnu, jij moet bereid zijn elk offer te brengen om klaar te zijn voor wat je te wachten staat.”

Eén probleem hiermee is dat het niet erg goed past bij de strekking van wat Hij zegt:

Hij zei dan tegen hen: Maar nu, laat wie een beurs heeft, hem meenemen, evenzo ook een reiszak. En wie geen zwaard heeft, laat die zijn bovenkleed verkopen en er een kopen.

LUKAS 22:36

Dat lijkt daar niet bij te passen. Als Hij alleen maar zegt: „Breng elk offer dat nodig is om de komende crisis het hoofd te bieden”, en in figuurlijke zin spreekt over het kopen van een zwaard, zoals een soldaat dat zou doen, dan heeft Hij het niet werkelijk over het verkrijgen van een echt zwaard. Hij zegt dan: „Breng alle offers die nodig zijn om alles te verkrijgen wat je nodig hebt, zodat je bewapend bent en klaar bent voor de toekomst.” Dat is een andere boodschap dan: „Nu kun je je geld meenemen.” En het is vreemd dat dit er hier zomaar achteraan zou worden gezet. Voor zover ik weet, is er nog één andere mogelijkheid geopperd.

23

Het zwaard als praktisch reisgereedschap

Een andere mogelijkheid is dat Hij met „zwaard” niet noodzakelijkerwijs een wapen bedoelt. Het woord dat hier gebruikt wordt, is het woord voor een dolk, dat wil zeggen: een mes. Hij heeft het over dingen die je meeneemt op reis: een rugzak, je geld en ook je Zwitserse zakmes. Een mes komt tijdens het reizen voor veel dingen van pas: om fruit te snijden, vis te snijden en allerlei dingen te doen waarvoor je messen gebruikt. Als je een Zwitsers zakmes hebt en leert hoe je het moet gebruiken, zul je verbaasd staan over de vele manieren waarop een mes gebruikt kan worden in de wildernis, of overal waar je niet over veel moderne gemakken beschikt.

Als Hij zegt:

Koop een zwaard, of: „Koop een mes”, zou dat eenvoudigweg kunnen betekenen dat je tijdens je reis wat uitrusting nodig hebt om te overleven. Je gaat op reis. Neem je rugzak mee, neem je kleren mee en neem een mes mee: de normale dingen die mensen op een tocht zouden meenemen. Je gaat in de openlucht overnachten. Het is dus mogelijk dat Hij het hier niet eens over een wapen heeft, maar over een praktisch gebruiksvoorwerp. Messen kunnen niet alleen worden gebruikt om mensen neer te steken of in stukken te snijden, maar ook voor veel nuttige dingen.

Het is mogelijk dat ze werkelijk enkele zwaarden bij zich hadden. Ze zeiden: „Heere, we hebben erop gewacht dat U de strijdkreet zou laten klinken. We hebben erop gewacht dat U in actie zou komen tegen de Romeinen. We hebben onze zwaarden gereed, Heere. We zijn er klaar voor.” Hij zei: „Dat is niet waar Ik het over had. Genoeg daarover. We hebben niet meer dan dat nodig.”

24

Onder de overtreders gerekend

Er is zelfs nog een andere verklaring. Er zijn steeds meer verklaringen aangedragen, maar geen enkele is volkomen bevredigend. Sommigen zeggen dat Hij zegt dat ze zwaarden nodig hebben, omdat in vervulling moet gaan wat over Hem

geschreven staat:

Daarom zal Ik Hem veel toedelen, en machtigen zal Hij verdelen als buit, omdat Hij Zijn ziel heeft uitgestort in de dood, onder de overtredders is geteld, omdat Hij de zonden van velen gedragen heeft en voor de overtredders gebeden heeft.

JESAJA 53:12

Wil Jezus onder de overtredders gerekend worden, dan moet er iemand samen met Hem een overtredder zijn. Iemand moet de wet overtreden. Als bij Zijn arrestatie iemand zich met geweld, met een zwaard, tegen de arrestatie verzet, maakt dat die persoon — in dit geval Petrus — tot een overtredder. Jezus kan dan de Schriften vervullen, doordat Hij onder de overtredders werd gerekend. Er zijn overtredders in Zijn gezelschap, van wie er één met een zwaard iets doet wat de wet overtreedt door zich tegen de arrestatie te verzetten.

Ook dat is een mogelijkheid. Er zijn veel dingen die mogelijk zijn, en er zijn ook dingen die onmogelijk zijn. De suggestie dat Hij zegt: „Bewapen jezelf om jezelf tegen vervolging te verdedigen”, is uitgesloten. Zelfs: „Bewapen jezelf om te voorkomen dat je beroofd wordt”, is waarschijnlijk uitgesloten. Maar sommige van deze andere suggesties behoren tot de mogelijkheden.

Het idee kan zijn dat Hij zegt: „Luister, er is deze Schriftplaats die zegt dat Ik onder de overtredders gerekend moet worden. We hebben hier iemand nodig die een overtredder is. Zorg dat je zwaarden krijgt.” „We hebben er twee.” „Dat is genoeg. We hebben er eigenlijk niet zoveel nodig. Er hoeven maar één of twee van jullie overtredders te zijn, en dan zal Ik onder de overtredders gerekend worden. Dat werkt.” Sommige mensen zien het zo.

Ik weet niet hoe ik het zie. Dat is nu juist het punt. Dat is precies wat ik zei: de uitspraak is raadselachtig. De uitspraak is mysterieus. De uitspraak werd niet begrepen door Zijn discipelen, en wordt tweeduizend jaar later ook niet begrepen door

commentatoren. Of, als ze wel begrepen wordt, is het niet duidelijk welke persoon haar werkelijk begrijpt, want er zijn al deze verschillende meningen. Dit is een moeilijke uitspraak.

Het enige wat ik er met zekerheid over kan zeggen, is dat degenen die haar gebruiken om te betogen dat christenen ten oorlog mogen trekken, zelfs niet enigszins lijken te begrijpen wat deze uitspraak betekent. Ze zien alleen het woord „zwaard” en zeggen: „Aha, Jezus was niet geweldloos.” Je analyse moet wat dieper gaan dan dat. De vraag of christenen ten oorlog zouden moeten trekken, moet bepaald worden aan de hand van iets wat iets duidelijker en minder dubbelzinnig is dan dit. Deze passage is omstreden geweest en naar mijn mening is het buitengewoon moeilijk om te weten hoe ik haar moet beantwoorden of uitleggen.

We zijn ongeveer halverwege dit lange hoofdstuk, en we komen terug om hoofdstuk 22 af te maken.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Lukas 22:1
- Lukas 22:2
- Lukas 22:3
- Lukas 22:7-13
- Lukas 22:14-23
- Lukas 9:31
- Jeremia 23:7-8
- Lukas 22:19
- Exodus 24:8
- Hebreeën 10:22
- 1 Petrus 1:2
- Johannes 13:26
- Lukas 22:24
- Lukas 22:25

- Lukas 22:26
- Lukas 22:27
- Johannes 13:7
- Johannes 13:12-13
- Johannes 13:14
- Lukas 22:28-30
- Mattheüs 19:27
- Mattheüs 19:28
- Lukas 9:27
- Lukas 22:16
- Lukas 22:31-34
- Mattheüs 26:31
- Johannes 13:37
- Markus 14:30
- Amos 9:9
- Lukas 22:31-32
- Lukas 22:35
- Lukas 22:36-37
- Lukas 22:37
- Lukas 22:38
- Lukas 9:3
- Mattheüs 10:10
- Mattheüs 10:12-13
- Lukas 10:7
- Lukas 22:36
- Mattheüs 5:39
- Mattheüs 26:52
- Johannes 4:32
- Johannes 4:33
- Johannes 4:34
- Johannes 3:4
- Johannes 4:11
- Johannes 2:19
- Johannes 2:20

- Mattheüs 16:6
- Jesaja 53:12

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.